

پنجشنبه - ۱۵ تشرین ثانی ۱۳۳۹

برنجی سنه - نومرو ۲

اداره خانه : باب
عالی جاده سنده
وقت مطبعه سنه
متصل گوشه
باشنده ۱ نومرو لی
دائرة مخصوصه

ملی محسن

آبونه شرائطی :
سنه لکی ۲۵۰ ،
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخهلر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدر .

مجموعه من هیئت نجه
طبعی تفسیر ایدلمه یین
آمار اعاده ایدلمز .

اوره بیه کونمه بر هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی ، مصور مجموعه در

برنجی سنه

پنجشنبه - ۱۵ تشرین ثانی ۱۳۳۹

نومرو ۲

بدیعیات مصاحبه لری

- ۲ -

صنعت و کوزه‌للك

بشر، حیانتك عددی مجهول اولان عصر لرنده اوج بونوك
اختراعده بولوشدر :

(۱) « حسن - كوزللك » ، (۲) « خير - ايلك » ،
(۳) « حقيقت - دوغرولق » . اساساً دين مؤسسه اجتماعیه بی،
بو اوج ساینك تقدیس و تألهیدن باشقه برشی دكلدر . علم
وفلك كشفیانه موضوع اولان حادثات ذاتاً طبیعتده موجود
اولدینی ایچون ؟ بوسله بیه داخل اولان بولوشلری شو اوج
اختراع بیه مقایسه ایدرسك ، ایكنجی قسمنده دهی بشرك دها
بونوك بر قدرت اظهار ایتمش اولدینی تسلیم ایدرز كشفیات
عنوانلی در . بونی متعاقب كن بعضی فصللردن صوكره وقعه لر
« ذكر توارخ بعضی وقایع كه در خلال سنه ست عشرة والف
دیه سنه بسنه دوام ایدیور . بونون وقایع ۱۰۲۳ سنه سنه قدر
دوام ایتمكده اولوب لك صوكنده شو عباره ایلختمامه ایرمشدر :
« اشبو كتاب مرض الخطا بدن مجلد ثانی دخی بومجلده تمام اولوب
من بعد واقع اولجق وقایع ان شاء الله تعالی عمر باقی اولورسه
بعونه تسالی وحسن توفیقه اربع وعشرین والف تاریخینی
ابتداندن شروع اولنا جقدر . »

فقط مؤلفك ۱۰۲۴ سنه سندن صوكره کی وقایع یازماسنه
بر مانع چیقمش ، كتابك اوجنجی جلدی یازیلما مشدر . لكن
۱۱ سنه لك وقته ۷۸۰ صفحه ده ایضاحی و مدح بوللوده
اولسه - حكممدارك لك اینجه نقطه لر سنه قدر حكایه لری
ومتقبه لرینی اوزون اوزادی به آكلاتمنی اعتباریه بواترك تدقیق
ومراجعت یاریان بر كتاب اولدینی وانخا آكلاتیلا بیلیر .

مسین نامی

هامش :

« تاریخ شقوش » عنوانلی اولکی مقاله مده بواترك مؤلفك مجهول
اولدینی یازمش و بك كوچوك ایضاحیه اكثفا ایتمشدم . اخیر آكندج
متبع دو قور ناغی لاسلوك دلالتیه اترك مؤلفی ستان چاوش اولدینی
« توری یوزمف » لك « تورك مؤرخلری » آدلی آرتدن اوكرمدم . ستان
چاوشك خیرالدین پاشانك اصریه یازدینی « غزوات خیرالدین پاشا » بی
بیلیمورم . یالكنز نم بیلیمك « غزوات خیرالدین پاشا » مؤلفی مراد
رئیس در . بواترك استانبولده بیکانه نسخه بی دارالفنون كیتخانه سنده در .
« توری یوزمف » لك بحث ابتدیی منظوم « غزوات خیرالدین پاشا » به
هنوز دسترس اولمامد .

ع . ه

فیه ، نهایت ، طبیعت اوزر سنه اورتولمش بولان مجهولات
اورتوسنك قسماً صیریلش اولماسندن عبارتدر . فقط (حسن) ،
(خير) ، (حقيقت) كجی قیمتلر ، بالذات بشر دینلن مخلوقك
اثر فطریتدر انسانی قالدیر سره كز ، حادثات طبیعه زائل اولماز ؛
الكتریق قونی محو اولماز ، كونش ضایعی نشرا ایتمكدن فراغت
ایتمز ، آتش یاققدن محروم قالماز . فقط انسان اولماز سه خیرك
وجودی برخیا ، حسنك ماهیتی بر سراب ، حقیقتك تمثالی
برهیچ اولور . بالتبعه بو اوج ساینك ، انسان وارلنك بر لازم
غیر مفارقیدر وابداعات بشریه نك ، بشر خارچنده کی وارلقره
بكنز . مه سی اعتباریه لك باكر ونی نظیریدر .

(صنعت) دیدیكنز معرفت شعبه سی ، ایشته بواوج قیمتدن
(كوزه للك) ی كندیسه موضوع اتخاذ ایدیور . صنعتی اكلامك ،
كوزه للكی ماهیت اساسی نقطه نظرندن قاورامقده كمكندر .
ایكنجی مصاحبه مزك موضوعی بو امكانی حاضر لاق اولاجقدر .
(روايه قولار) هر نه قدر « كوزه للك حس ایدیلیر ،
افاده وتعرف ایدیلر » دیور سه ده بز هیچ اولماز سه بو
خصوصده کی مختلف دیوش و دوشونوشلری سوبله مك صورتیه
احتمالكه قائلر مزه حسنك ناصل تلقی ایدیه بیه جگکی ارايه
وتلقین ایتمش اولاجقز .

فكر مزی دها واضح ، دها سهیل اكلامه بیلیمك ایچون
ایشه جو حوقدن ، انسا یاوروسندن باشلایم .

یكی دوغان بر مینی مینيك یایدینی ایلك عكس العمل
- تعبیر جائزه - عضوی بر حیرتدر . كوچوك جكر لر سنه
كیردن هوانك اولك عاجز عضویتده یایدینی باغی تأثیر ، ایلك
اعلایشه سبب اولور . آناسنك قارنده امیدی قریزی آمزبك
آرتق دوداقلر سنه دوقونادینی ایچون غریزی برسوق ایه
دوقوز آیلق اوزون بر بولجلك بورغونلغی ازاله ایتك ایسته بور ؛
مه آراور . دوغومدن اعتباراً باشلایان وتفصلیه بوستونلرده
امكان اولبان شو انطباق ؛ چو حو غك اشای خارجه ایه اولان
مناسباتی تأیس وادامه ایدیور . حیانتك قصه تعریفی
(آلیش ، ویریش) اولدینه نظر بو حال ، كون كچكجه
محیطده کی بر جوق شیره آلیشمانی ، اولنله باریشمانی تأمین
ایدیور . بو آلیشوب باریشمه ددکی بارز وصف ، - پاشك
كوچوكا کی وایسوكا کی اعتباریه آرویا چوق مشهور اولق اوزره -
سجكم ، انتخاب ایتمكدر . خوشمه کی دوبده انتخاب ایتدیمكز
شیلردن (حافظه) مزده بعض حصه لر اریلور دكل . ایشته مشابه
ایشانك اساس خطلردن مرکب وغناصری حافظه مزده موجود

بعض صنعتکارلر، عناصری کندی وارلنک خارچندن آلتش اولسهده، روحلرند اوله حس و فکر کاشانهلری قورادرلرکه اونلر ایچون بو تخیل بنای الهام، حیات صنعتلرینه مخصوص بو یووا حکمندهدر. طبیعت اونلر ایچون کوزللی افاده خصوصنده رغایه اولمقدن دهاییک جوق، بر واسطه‌دن عبارتدر. نظرلرند غایه، معنیتلرند ایجاد ایتدیکری خیالی وارلقددر. اوواریلی افاده ایچون؛ بویا، چیزکی، شکل، کله، حرکت کی وسائط فوئده بالفرض باشقه عناصرده بولونسه اوندن دخی استفاده ایتکده برقیقه تأخر ایتزلر. (شکسپر)ک اثرلرند، کندیسی طرفندن خلق ایدلش اولان شخصیتلر حیات حقیقهده مومله آرانسه دردسته امکان اولمیان تیللردر. اطرافزده مشاهلرلی بولسوق بیله؛ ماقت، هاملت، قرال لیر... الخ کی انموذجلره صنعتکارک تخیله‌سندن علاوه ایتدیکری افراطی ضم ایدنجه آرادده کی فرق عظمتی بولوشمزدده الدانیدیغمزی هان کوزومزک اوکنه قویوورر. چونکه (شکسپر) ایچون نقطه حرکت، طبیعی حیات وعلی العاده انسان دکل؛ بلکه کندی روحنک دارالاستحضارنده یاراندینی عشق، کین، جنایت، فضیلت کی مجرد مفهوملرک احیاسندن حاصلی اولان تخیل فردلردر.

بزم (حامد) مزده اوله دکیدر؛ تیآرولرینک بعضیلرند اسلام حیات ماضیه‌سنی جانلاندیرمق ایسته‌بن (حامد)؛ نه زماناً ونده مکاناً او دوری یاشاشم اولمادینی قدر کندی یاشادینی دوریده - حیات خارجییه تطابق نقطه نظرندن - ارايه ایتمه‌شددر. دیگر اثرلریده عین صورتله وتامیله کندی ساحه روحیه‌سی خارچنده برحقیقت فعلیه مالک دکلدر. شاعراک کندی احتراصات وحسیانه شکل ویرمک صورتیله خلق ایتدیکری (فینن) واونک عاشق (داوالاجیرو) خطوط طبیعه فوئده رسم ایدلش بر تصویر دکلدرده ندر؛ بو تیللردکی افراطی حساب اید بیلیمک ایچون (حامد) روحنده کی شاختا تانمک درجه‌سنی بیلیمک لازمدر و بو مقیاسده واحد قیاسی اولاییله جک معیار بلکه شاعراک کندیسنده بیله یوقدر؛ او قدر خارچ از طبیعت مافوق الطبیعه بر وارلقددر.

ادیانده بولیه اولدینی کی موسیقی و رسمدهده بوصفه منسوب صنعتکارلر واردر. (بهوفن) نک سه نفونیلرلی هانکی مخلوق طبیعی ترنم ایتشد؛ کاه یارالانش بر آریسلانک مضطرب و قورقونج کورگه‌مه‌لرینه، کاه عجز بشری تمیل ایدن بررده شدنی

بولتان بر طاقم تیلر وانموذجلر زده بوصورته شکل ایدیور. [۱] صانکه انسانک چیچکدن چیچکه دولاشان آریلرکی، محیطنده تصادف ایتدیکری اشپادن جالب دقت اولانلری انتخاب ایدوب اونلری علی الاکثر فرقه وارامدن طوبلاماسی وغیرمعین برآنده هیئت عمومیه‌نک دماغمزده مجرد بر وارلق حصوله کتیرمی؛ پارچه‌لری باشقه باشقه زمانلرده طوبولانان محتشم برسانک انشاسنه جوق بکنزه‌ور. بو محتشم بنای، خارجهده آراماکنز؛ چونکه او، روحزدهدر. (مفکوره) دیدیکمز ابداع روحی‌ده بوندن باشقه برشی دکلدر. بوفیکری برمال ایه ایضاح ایدلم؛ حیآنزده جوق تصادف ایدرز؛ بعض انسانلر واردرکه (سوک) تجرباسی کتیرمه‌مشدر. عشق خصوصنده هیچ‌ده لاقید وبی طرف اولمیان بو جنس انسانلره صورساکنز؛ - نیچون سه‌ومه‌دک... او سزه جواب ویره‌جکدر؛ - کیی؟ ... آرادینی بولامایورمک...!

بو جوابده کیزلی برجهت واردر. آرادینی برشی اولدینغه نظرأ اونک نه اولدینی بیلیمک لازم‌کنز می؟ فقط بوییش هر زمان واضح اولامایور؛ اکثریا بومستله‌لرده ایهامی تماماً محافظه ایدیور. لاکن نده اولسه، او انسان ایچون تقریری چیزکی‌لره روحنده موجود بر (رسم) وار دیمکدر. ایشته کونک رنده تصادف ایتدیکری مخلوقک کندی اوزرنده او آنقدر آلامدینی برتأثیری پایشی و اوکا قوی بر رابطه قلبیه‌ایله باغلانیشی، روحنده موجود اولان انموذجه یک جوق قریب اولماسندن نشأت ایدر. سنه‌لرجه آرادینی ایدم آتی، آزوواجوق مشاهیتله خارجهده موجود کورمه‌سیدرکه اونک روحنی تصادف ایتدیکری مخلوقه بند ایدر. او حالده بوتپ، بو مفکوره او آدامه نردن کلشدر؛ بونی دوغارکن برار کتیرمدی یا... دوغارکن فطرتنده صاقلابروق کتیردیکری شی آنجی استعدادددر. بو قدرته‌درکه اطرافنده کوردیکی شیلردن آریک بال طوبلاماسی کی کندی مزاجنه وایانلرلی آلدی. اونلر حافظه‌نک یاردیمی ایه طوبلاندی؛ بیریکندی؛ یکدیگریله التصافلر یایدی و او ایدم آل مجرد بر حالده روحنده تعجب ایتدی.

ایشته (حسن - کوزلک) دیدیکمز مفکوره‌ده؛ بر طرفندن بشرک روحنده مخنوز فطری بر استعدادک نوه تشکیل ایتش، دیگر طرفدن بونونه‌ک اطرافنه طبیعت خارچیده‌دن کندی وارلنک آرزو ایتدیکری عناصری جمع آلیسی صورتیله جانلاندی وتعضو ایدیور.

شرقدن حیجفیلر

زبون ادبیاتی :

شیانه نقصد بر والده

(مه-ی-جی) [*] نك یكری بندجی سنی-سی آغستونده
(ناقاجی-جو) سینه حریمه من کندیسه زفات ایدن (یوشی-نو)
و (ناتی-وا) ایله برار (قوره) ده (جه-مولو) جورونده دمیر
آراق منابه چین دونما-نك بولوندینی موقی کشفه
[*] (مه-ی-جی) ۱۸۶۸ دن امپراطور (موتسو-میتو) وفاته
قدر دوام ایدن دورک اسیدر .

موجودیتده کوردکاری کوز، لکده بوله جه ایده آل برحسندر .
اونل نظرده ؛ عالم مثاک ، اصل حقیقتلر عالمک بر قویبه-سی
حکمنده بولان بولام محسوسده کی وارقلر هر وجهه ناقصدر .
مکمل اولان عالم مثالده کی نمونه لردر . حقیقی حس اورادده ؛
بزم کوروب ایشیدیکمز ، دوقونوب یوقلا ییلدیکمز کوز لاکلر
مجازی شیردر . (حق) که بوتون صفات کایله مک محل و حد تیدر ،
نقطه اجنایددر ؛ او حالده مکمل کوز لکده انجق حقددر .
بناء علیه خیر اعلاء حقیقت مطلقه ناصل اللهک وارلغنده ایسه ؛
حقیقی حسن ، مکمل حسن - اصطلاح مخصوصه سوله-یلم - حسن
مطلقده اوراددهدر . ایسته بوفلسفی نقطه نظر ، صوفیونی حسن
یختنده تماماً (مفکوره جی) یامشدر .

شیمیدی به قدر بر اشارت قیلندن ذکر ایدوب کچدیکمز
بو (ایده آل کوز لک) مفهومه مقابل ، صفت علمنده کی تلقیانه
نظرآ ، برده (شانی کوز لک) واردر (Beauté réelle) ترجمه-سی
اولان شانی کوز لک طبیعتده برر مکان اشغال ایدن وارقلرله
طبیعت منجه-سند جریان ایدن حادثات و واقعاتده موجود اولان
کوز لک لکدر .

مخیل صنعت پرستیده-سی بعض صنعتکارلر کندی روحلرند
تجری و ایجاد ایدکاری حالد ، بر قسمی ده اونی بالذات طبیعت
خارجیه ده ازارلر . برخیلر یوقاریده ایضاح ایدلشدی ؛ ایکنجیلرله
مسلمکنه صنعتده (شاییه Réalisme) نامی وریلر . بوندن
صوکرده کی مصاحبه مزده طبیعتده موجود اولان وارقلره
(کوز لک) مفهوم و قیمتک نصل اضافه ایدلیدیکنی و بوکا سبب
نه اولدیفنی الک یکی صنعت تلقیلرینه استناداً قارلرله عرض
و تفصیل ایده حکم .
حسن عالی

آزالان نوطلرک حزن نغمه لرله تمایقه ، کاه اعماق خفایه دالوب
قارا کقفلر ایچنده نفس آلامایان بر روحا ، بوغوق بوغوق
و جیلغینجه باغیرمالرله بکیزه من و سلسلدن ترکب تمش اولان
بوزادده لهام ، طبعیدن دوغوش و فقط طبعک فوقه یو کسملش
برر ده اثری دیکیدر ؛ اونلرک بکیزه رنی بیله حال طبیعیده
و خارجده بولایه امکان وارمیدر ؟

شرق موسیقیسنک متور برر خطابه سی شکنده اولان
(تقسیملر) ده کی متزوی ، ملول ، حزینک الک رقیق تللرندکی
اهترادلردن حاصل اولان سسلری ؛ هانکی متزوی ، ملول و محزون
برانساک صدای طبیعیه مقایسه ایدیه یلرزه (جیل) مر حومک
قلب چارینیلرینه چوق بکیزه من مضربلرینه توافق ضربان
ایدیه یلرک غصوی ؛ هانکی مرک کویکنده بولمق ممکندر ؟

مثالری تکثیر ایدیه یلر-سکنز ؛ بو طرز تحسسه مالک
صنعتکارلر ایچون بولا جاکمز بوتون آموذجلر عین نتیجه یی
ورده کیدر . اونلرک اثرلرله طبیعت آرا سنده یک اوزون بر
مسافه مک موجودیتنی انکاره مجالی وارمیدر ؛ چونکه اونلر ایچون
طبیعت داخلنده موجود اولان وارقلر نه قدر جاذب اولورسه
اولسون (مکمل) دکدر . ناقصلری اکال ، انجق روح
بشرده کی قدرت ابداع ایله ممکندر ؛ انساندر که کندی معنوی
واسطه سیله او وارقلرده کی کسکیری اتمام و مکملی افاده ایدیه یلور .
صنعتده (رومانیزم) نامی وریان مسلمک منتسبی صنعتکارلر
ایچون (کوز لک) ، طبیعت خارجیه فوقده و روح بشرک
حدودلری داخلندهدر . یوقاریده بحث ایدیکمز وجهه بونوع
حسنه (مفکوروی کوز لک - Beauté idéale) دنیه ییلر .
ادیاتلرک الک رند و لایالی ، الک شوخ و قدسز برسیای اولان
(ندیم) ؛ دورنده حقیقی برجات محاسن یاشامش اولدیفنی حالد
مفکوروی کوزلی بولامادیفنی ، وصف ایدیک کی کوزلرک حیات
حقیقه ده موجود اولمادیفنی ، اصل بری کی کوزل اولان وارلرک
کندیسی ایچون برخیال اولدیفنی شو بیتده نه جانی برصورتده
افاده ایدیه یور :

یوق بوشهر ایچره سنک وصف ایدیکک دلیر ، ندیم !
بر بری - صورت کورونمش ، بر خیال اولمش سکا .
(ماده) دن و اونک لوازمندن
و بن حقیقتدن احترام ایدیه رم ؟

طرزنده و معناسنده قاجان ، ده اثری وارقلرله روحنی
اتصاله سوق ایدن صنعتکارلر ؛ مفکوروی کوز لکک عاشقلردر .
ارباب تصوفک (حسن مطلق) دیدکاری و (حق) ک متعال